

PROGRAM

RELACJE MIĘDZY
LITERATURĄ I POLITYKĄ
W XIX I XX WIEKU

PROGRAMMA

I RAPPORTI TRA
LETTERATURA E POLITICA
NEI SECOLI XIX E XX

22-23 IV 2026

Accademia Polacca
delle Scienze a Roma

vicolo Doria 2, 00187 Roma

Roma
Accademia Polacca delle Scienze

UNIVERSITÀ
DI FOGGIA

WYDZIAŁ
NAUK
HUMANISTYCZNYCH | KUL

UMCS
MARIA CURIE-SKŁODOWSKA UNIVERSITY

09:00 - 09:15 **Rejestracja uczestników / Registrazione dei congressisti**

09:15 - 09:45 **Otwarcie konferencji / Apertura del convegno**

Stacja Naukowa PAN w Rzymie / Accademia Polacca delle Scienze a Roma

Uniwersytet w Foggia / Univeristà degli Studi di Foggia

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

09:45 - 11:15 **SESJA I / SESSIONE I**

Prowadzący/Moderatore: Rafał Szczerbakiewicz

09:45 - 10:00 **Piotr Chlebowski** (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)

Rzymskie wypadki 1848 w twórczości i biografii Cypriana Norwida

10:00 - 10:15 **Magdalena Sadlik** (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)

„Zajaśnieje jeszcze świt...” Doświadczenie Wielkiej Wojny w prozie kobiecej

10:15 - 10:30 **Paweł Panas** (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)

Formowanie się nowoczesnego człowieka jako podmiotu politycznego.

O włoskim epizodzie w biografii Michała Kaniowskiego

10:30 - 10:45 **Hanna Ratuszna** (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Kilka spojrzeń Orfeusza - etyka i wolność jednostki w twórczości

R.M. Rilkego i Juliusza Zeyera

10:45 - 11:00 **Andrzej Niewiadomski** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Italia w poezji Czesława Miłosza i Jerzego Zagórskiego.

Od geografii kultury do polityki

11:00 - 11:15 **Dyskusja / Discussione**

11:15 - 11:45 **Przerwa kawowa / Pausa caffè**

11:45 - 13:15 **SESJA II / SESSIONE II**

Prowadzący/Moderatore: Daniele Stasi

11:45 - 12:00 **Lidia Kamińska** (Uniwersytet Jagielloński)

„Błede kwiaty wykwitają z serc żołnierzy”. Między wojenną traumą

a doświadczeniem natury w poezji Bronisławy Ostrowskiej

12:00 - 12:15 **Maciej Nowak** (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)

Śmiech – wódka – sen – łzy. Reakcje na polityczną katastrofę Polski

w latach 1939-1944 w świadectwach polskich pisarzy

-
- 12:15 - 12:30** **Christian Zehnder** (Otto-Friedrich-Universität Bamberg)
Gesty kontra rzeczy. Wymiary „upolitycznienia” w wierszu „W Mediolanie” Czesława Miłosza
- 12:30 - 12:45** **Tomasz Majewski** (Uniwersytet Jagielloński)
Sumienie rozszerzone, sumienie sztuczne. Stefana Kisielewskiego i Andrzeja Kijowskiego studia z patogenezy świata „Pereeli”
- 12:45 - 13:00** **Magdalena Woźniewska-Działak** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)
*Romantyczna poezja narodowa Mickiewicza jako inspiracja dla ideologii politycznych. Wokół książek Feliksa Koniecznego *Życie i zasługi Adama Mickiewicza* (1898) i *Polskie Logos i Ethos* (1921) oraz ich recepcji*
- 13:00 - 13:15** **Dyskusja / Discussione**
- 13:15 - 14:15** **Lunch**
- 14:15 - 15:45** **SESJA III / SESSIONE III**

Prowadzący/Moderatore: Paweł Panas
- 14:15 - 14:30** **Mateusz Binek** (Uniwersytet Rzeszowski)
Ontologiczny wymiar związku literatury i polityki
- 14:30 - 14:45** **Marek Hetmański** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)
Inkontrologia jako filozofia kultury Andrzeja Nowickiego
- 14:45 - 15:00** **Bożena Kotuła** (Univerzita Komenského v Bratislave)
Literatura i kultura włoska w polskich programach nauczania w XX wieku
- 15:00 - 15:15** **Karol Józwiak** (Uniwersytet Wrocławski)
Pasolini – Guareschi: wściekłość, wschód, widma przeszłości
- 15:15 - 15:30** **Rafał Szczerbakiewicz** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)
Konteksty Wenecja/Warszawa. „Corte Polacca” Sebastiano Giorgiego
- 15:30 - 15:45** **Dyskusja / Discussione**

-
- 15:45 - 17:15** **SESJA IV / SESSIONE IV** _____
Prowadzący/Moderatore: Małgorzata Fijał
- 15:45 - 16:00** **Andrea De Carlo** (Università degli Studi di Napoli "L'Orientale")
*Il romanzo politico del secondo Ottocento polacco:
il caso di Józef Ignacy Kraszewski*
- 16:00 - 16:15** **Luca Polese Remaggi** (Università degli Studi di Salerno)
*La circolazione di scritture polacche in Europa occidentale durante
la prima guerra fredda (1947-1953)*
- 16:15 - 16:30** **Alessandro Ajres** (Università degli Studi di Bari "Aldo Moro")
L'eredità del pensiero "politico" di Witkacy secondo Czesław Miłosz
- 16:30 - 16:45** **Andrea Scardicchio** (Università degli Studi del Salento)
*Letteratura e politica nella parabola artistica di Guido da Verona
(1881-1939)*
- 16:45 - 17:00** **Małgorzata Ślarzyńska** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)
*Cristina Campo: il rito tradizionale come forma di resistenza spirituale
e politica*
- 17:00 - 17:15** **Dyskusja / Discussione**

-
- 09:00 - 10:30** **SESJA V / SESSIONE V** _____
Prowadzący/Moderatore: Francesca Russo
- 09:00 - 09:15** **Gennaro Barbuto** (Università degli Studi di Napoli "Federico II")
De Sanctis e l'identità italiana
- 09:15 - 09:30** **Maurizio Griffò** (Università degli Studi di Napoli "Federico II")
Colette, un ritratto della III Repubblica
- 09:30 - 09:45** **Fabio Di Giannatale** (Università degli Studi di Teramo)
Fogazzaro all'Indice
- 09:45 - 10:00** **Luigi Mastrangelo** (Università degli Studi di Teramo)
*La letteratura come "continuazione della politica con altri mezzi":
l'esperienza paradigmatica di Ignazio Silone*
- 10:00 - 10:15** **Luigi Bruno** (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)
*Rapporti tra letteratura e politica in Matilde Serao, Benedetto Croce,
Gustaw Herling e Ignazio Silone*
- 10:15 - 10:30** **Dyskusja / Discussione**

-
- 10:30 - 11:00** Przerwa kawowa / Pausa caffè
- 11:00 - 12:30** **SESJA VI / SESSIONE VI**

Prowadzący/Moderatore: Marta Herling
- 11:00 - 11:15** **Maria Sofia Corciulo** (Università degli Studi di Roma "La Sapienza")
Prigioni borboniche, unità d'Italia e memorie dei patrioti meridionali
- 11:15 - 11:30** **Flavio Silvestrini** (Università degli Studi Roma Tre)
D'Annunzio tra interventismo e antiparlamentarismo: dalla Libia a Fiume
- 11:30 - 11:45** **Federica Falchi** (Università degli Studi di Cagliari)
Matilde Serao e la critica della guerra nel suo ultimo romanzo "Mors tua"
- 11:45 - 12:00** **Gaetano Pecora** (Università degli Studi del Sannio-Luiss "Guido Carli")
Le fonti dello scetticismo di Giuseppe Rensi
- 12:00 - 12:15** **Dyskusja / Discussione**
- 12:15 - 13:15** **Lunch**
- 13:15 - 14:45** **SESJA VII / SESSIONE VII**

Prowadzący/Moderatore: Paolo Morawski
- 13:15 - 13:30** **Luigi Marinelli** (Università degli Studi di Roma "La Sapienza")
Szyborska e la storia
- 13:30 - 13:45** **Wojciech Kudyba** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)
La leggenda del II Corpo d'Armata Polacco nell'opera di Józef Łobodowski
- 13:45 - 14:00** **Mikhail Velizhev** (Università degli Studi di Salerno)
"E dir la verità ai re con placido sorriso": Nikolaj Karamzin e la parresia dei letterati nella Russia imperiale
- 14:00 - 14:15** **Slavko Burzanović, Olivera Popović** (Univerzitet Crne Gore)
Il Montenegro nel libro odeoporico e nella politica estera di Antonino di San Giuliano
- 14:15 - 14:30** **Renata Gravina** (Università degli Studi di Roma "La Sapienza")
Custine, la russofobia e la questione polacca: immaginario letterario e pratica politica (1839-1863)
- 14:30 - 14:45** **Dyskusja / Discussione**

-
- 14:45 - 16:30** **SESJA VIII / SESSIONE VIII** _____
Prowadzący/Moderatore: Alberto Basciani
- 14:45 - 15:00** **Tiziana Providera** (University College London)
Cultura come Resistenza. Bobbio, Garin e Pasolini: tre paradigmi intellettuali di fronte alla crisi della modernità
- 15:00 - 15:15** **Dario Caroniti** (Università degli Studi di Messina)
Todo modo di Leonardo Sciascia e Lettere corsare di Pierpaolo Pasolini. Per una critica del sistema di potere in Italia
- 15:15 - 15:30** **Daniele Stasi** (Università degli Studi di Foggia)
“Senza ombre la vittoria non dà luce”. I Diari di Pietro Nenni
- 15:30 - 15:45** **Danilo Breschi** (Università degli Studi Internazionali di Roma)
Quando la letteratura anticipa le scienze politiche e sociali: Huxley, Orwell e Camus di fronte ai totalitarismi
- 15:45 - 16:00** **Federico Trocini** (Università degli Studi di Bergamo)
Fascismi di carta. Lo spettro di Hitler e Mussolini nella letteratura fantapolitica italiana e internazionale
- 16:00 - 16:15** **Diskusja / Discussione**
- 16:15 - 16:30** **Zamknięcie konferencji / Chiusura del convegno**

Możliwość publikacji materiałów pokonferencyjnych w czasopiśmie naukowym „Storia e politica”: editorialescientifica.it/storia-e-politica/

Possibilità di pubblicazione dei materiali post-convegno sulla rivista scientifica “Storia e politica”: editorialescientifica.it/storia-e-politica/
